

ההיסטוריה של השיר "בלדה לחובש"

המלחמות בישראל נגמרות בדרך-כלל בשירים עצובים למרות הניצחונות. כך היה גם ב'מלחמת ששת-הימים', שאחריה נכתבו עשרות שירים. אולם שיר אחד - "בלדה לחובש" - ששודר ברדיו ובטלוויזיה שנתיים אחרי המלחמה, זכה לפרסום מיוחד. השיר נכתב כבר בשנת 1956 על-ידי הפזמונאי וחוקר השירה, דן אלמגור, ובשנת 1968 הלחין אותו אפי נצר. השיר הוא סיפור גבורה לא רגיל על חובש צבאי (מגיש 'עזרה ראשונה'), שנהרג כאשר הציל חייל פצוע. מספר דן אלמגור: "כתבתי את השיר 'בלדה לחובש' בגלל מקרה אמיתי שהיה במלחמת העצמאות. חובש צעיר חצה (עבר) את נהר-הירדן שש פעמים בזמן המלחמה. הוא העביר פצועים על גבו, עד שהוא עצמו נפצע ונהרג".

באופן מדהים מתאים השיר גם לסיפור של יוסף חגואל ושלמה אפשטיין ז"ל. חייו של יוסף ניצלו ב'מלחמת ששת-הימים' בזכות חברו החובש, שלמה. בלילה הראשון למלחמה נפצע יוסף חגואל. הוא מספר: "עפתי גבוה מאוד, וכאשר נפלתי, ראיתי דם רב, ולא הרגשתי את הרגליים. שלמה הגיע וטיפל בי, אבל אז נפתחה (התחילה) אש כבדה, והרגשתי שאני עומד למות. שלמה נשכב עליי, וכיסה אותי בגופו. איבדתי את ההכרה, וכאשר התעוררתי בבית-החולים, הבנתי ששלמה נהרג, ואני חי בזכותו. בכיתי וצעקתי: 'הרגתי את שלמה, אני לא רוצה לחיות'. הרגשתי ששלמה נתן לי את החיים במתנה. לאחר ארבע שנים נולד לי בן – קראתי לו שלמה. כל בני משפחתו של שלמה אפשטיין הגיעו לברית-המילה. קשר-דם נקשר בין המשפחות..."

תרגיל: ענו על השאלות לפי הקטע:

1) כותרת הקטע היא: "ההיסטוריה של השיר 'בלדה לחובש'"

א. מהו הסיפור שבעקבותיו (בגללו) נכתב השיר?

1. השיר נכתב על חובש צבאי במלחמה.

2. השיר נכתב על חובש צבאי שהעביר פצועים על גבו עד שהוא עצמו נפצע ונהרג.

3. השיר נכתב על חובש צבאי שנהרג במלחמה.

4. כל התשובות נכונות.

ב. מדוע מתאים השיר לסיפור של יוסף חגואל?

1. יוסף חגואל היה חייל שנפצע במלחמה.

2. יוסף חגואל היה חובש שעזר לחיילים במלחמה.

3. יוסף חגואל היה חייל שנפצע במלחמה וחובש בשם שלמה הציל את החיים שלו.

4. אין תשובה נכונה.

2) בשורה 13 כתוב: **"...אני לא רוצה לחיות"**. (3 נק')

א. מי לא רצה לחיות?

1. שלמה החובש

2. יוסף חגואל החייל

3. דן אלמוג הפזמונאי

ב. מדוע הוא הרגיש כך?

1. כי הוא נפצע במלחמה

2. כי שלמה החובש נהרג

3. כי הוא הבין ששלמה החובש נהרג בזמן שהציל אותו

3. אין תשובה נכונה

3) בשורה האחרונה כתוב: **"קשר-דם נקשר בין המשפחות..."**

מה ההסבר הנכון למשפט?

1. המשפחות הכירו זאת את זאת.

2. המשפחה של יוסי ביקרה את המשפחה של שלמה.

3. הקשר בין המשפחות היה חזק והם הפכו להיות כמו משפחה אחת גדולה.